

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Egy tagból áll

az Ady-irodalmi társaság

Kolozsvár, július 29.

A Franyó Zoltán által ugylátszik csak saját anyagi érdekei szolgálataira alapított Ady-irodalmi társaság ügye újabb hullámokat vet. Néhány nappal ezelőtt — amint azt megírtuk — az összes írók, akik annak idején hajlandóknak nyilatkoztak a társaság alapításában részt venni, közölték Franyóval, hogy kilépnek a társaságból. Emiatt egyes román lapok élükön a kolozsvári Biruintával heves támadást intéztek az írók ellen és azt állították, hogy bosszu vezérelte őket azért, mert Franyó az Eminescu-ünnepélyen a magyar írók nevében tartott beszédet. Az érdekelt írók most egy a laphoz intézett nyilatkozatban tiltakoznak ezen vádak ellen és megismélik, hogy csupán azért váltak ki az Ady-társaságból, mert az az irodalmi helyeti tisztára anyagias irányt vett és a mai napig sem bír alapszabályokkal. Végeredményben a tény mégis csak az, hogy az Ady-irodalmi társaság ma egyedül Franyóból áll.

Revolveres támadás

egy sportlap szerkesztője ellen
Szabadka, július 28.

Gudenus Leó báró, aki annak idején Temesvárott sportlapot szerkesztett és aki jelenleg a budapesti Nemzeti Sport munkatárs, néhány nappal ezelőtt Szabadkára érkezett. Tegnap este elment a Jugoszláv Sportélet szerkesztőségébe, ahol a budapesti sporteredmények felől érdeklődött. A beszélgetés során Fischer Antal, a lap egyik tulajdonosa elkérte Gudenus tól az ezeröttszáz dinárt, amellyel a Nemzeti Sport tartozott a Jugoszláv Sportéletnek. Gudenus tréfával akarta elünni az ügyet, de Fischer ragaszkodott az elszámoláshoz, annál is inkább, mert azt állította, hogy a pénz Gudenus Budapesten felvette. Szóváltás támadt közöttük, amelynek végén Gudenus ingerülten elhagyta a szerkesztőséget. Pár pillanattal később az udvar felől belöttek a szerkesztőség ablakán. A golyó a lap egyik munkatársának a feje fölél furdolt falba. A Sportélet kiadói és munkatársai a lövés után kiszaladtak az udvarra, de a támadót nem találták. Minthogy az a gyanjuk, hogy a merényletet Gudenus Leó követte el, negtették ellene a feljelentést.

A LEI JEGYZÉSE BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: A özsdetanács elhatározta, hogy a bukaresti kifizetéseket kétféle módon jegyzik: külön a külföldi lelt s külön a lei devizákat.

A magyar képviselők Bukarestben a nyár folyamán készítik el az őszi programot

Temesvár, július 28.

Tornya Gyula dr. Temes megye magyar szenátora, tegnap este néhány órán keresztül Temesvárott időzött. Munkatársunk felkereste és a Magyar Párt parlamenti frakciójának eddigi és jövőbeli munkásságáról folytatott vele beszélgetést. Tornya Gyula dr. szenátor ezeket mondotta: — A magyar parlamenti tagok eddigi munkásságáról nem tudok sokat mondani. Eddigi tevékenységünk egyszerűen a mandátumok igazolása körüli vitában merült ki. Azonkívül orientációt és összeköttetéseket kerestünk. Tapasztalásból mondhatom, hogy mindentel sok előzetesekkel és összeköttetésekkel találkoztunk. Ezzel azonban még nem következik egyben az is, hogy minden ügyet kedvezően

tudunk volna elintézni, amelybe belefogtunk.

— Tulajdonképpen munkásságunk csak az őszi ülésszak alkalmával fog kezdődni. Erre vonatkozólag a magyar parlamenti tagok a nyár folyamán többször tartanak majd összejöveteleket, hogy októberre kész programmal mehessünk le Bukarestbe. Legfőbb teendőnk természetesen a tanügyi és a földreform körüli sérelmek elintézésére fog szorítani. Remélem, e téren nem lesz munkásságunk meddő. Nem pihenünk a nyáron sem és a magyarságot érdeklő ügyekben többször megyünk Bukarestbe.

Tornya Gyula dr. szenátor még tegnap este Bukarestbe utazott, ahol a magyar parlamenti csoport több tagjával találkozik.

A szabad iskolaválasztás joga fölött holnap dönt a közoktatásügyi kormány

Kolozsvár, július 29.

Néhány hét választ csak el az új iskolaévi megnyitásától és még semmiféle irányban sem enyhültek azok a nehézségek amelyekkel a kisebbségi iskoláknak meg kell küzdeni. A kormánnyal létesített megegyezésben lefektetett engedmények körül egy sem nyert még gyakorlati megvalósítást. Erre való tekintettel a Magyar Párt és a kisebbségi egyházak akciót indítottak, hogy a kormánnyal megállapodást létesítsenek az engedményeknek az iskolaévi megnyitása előtti realizálására. Ez a mozgalom sikerrel végződött,

amennyiben holnap Petrovici közoktatásügyi miniszterrel és Oteleसानु államtitkárral a Magyar Párt és az egyházak kiküldöttei értekezletet tartanak, amelyen megbeszél a közoktatásügyi problémákat. A

tárgyalások anyaga a következő pontokba foglalható össze:

1. A tanév megnyitására vonatkozó legsürgősebb intézkedések.
2. A bevont működési engedélyek felülvizsgálatának a megsürgetése.
3. A tanulók illetve szülők szabad iskolaválasztási joga.

Emel a pontnál felmerült a Magyar Párt ama régi követelése, hogy a magyar anyanyelvű zsidó tanulók szabadon iratkozhasanak be bármely felekezeti iskolába.

A Magyar Párt részletes memorandumot is készített, amelyben a kormánnyal létesített paktumra való hivatkozással követelése a magyarságnak a magánoktatási törvény gyökerében való megváltoztatása és az államsegélyek kiutalása. A kormány részéről hajlandóság mutatkozik ezen ügy békés elintézésére.

Törzsei árfolyamok

Zürichben a lei 2:35, Párisban 18:75

Temesvári magánforgalom július 29-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 224, angol font 1095, francia frank 5:50, svájci frank 43:50, belga frank 5:82, lira 7:20, székeli 6:65, dinár 3:95, magyar korona 313, osztrák szilling 31:80, márka 54:—, hollandi forint 89:50

Terményárak:

Idel buza 800, árpa 450, roza 500, zab 450, tengeri 550 métermázsánként ab feladóállomás.

Alpár János dr.

Szeged, július 28.

Alpár János dr. postatanácsos súlyos operáció után beállott szívgyöngöseség következtében Szegeden negyvenhét éves korában meghalt. Alpár éveken át a temesvári postaigazgatóságnál működött, majd az imperiumváltozás után Temesvárról Szegedre került, ahol az újonnan felállított postaigazgatósághoz nyrt beosztást. Halála mély részvétet keltett kartársai és ismerősei körében, akik nemcsak az áldozatkész kollégát, hanem a derűs, jókedélyű és jószívű emberbarátot szerették benne. Özvegyén, szülein és testvéreinek kívül kiterjedt rokonság, közöttük Deák László temesvári szövetkezeti igazgató özvegye. A szegedi postaigazgatóság külön gyászjelentést adott ki elhunytáról.

A bánügyi magyarság

üdvözölte Veterany Viktort névnapja alkalmából

Temesvár, július 29.

Veterany Viktor dr., a Magyar Párt temes-torontáli tagozatának ügyvezető elnöke, tegnap ünnepelte meg névnapját, amely alkalmából a magyarság szeretettel kereste föl, hogy üdvözölje.

A küldöttségben résztvettek Ösztie Andor főtitkár, Klein Jenő, Kabos Armin, Gyulay János dr., Raskó Géza dr., Légrády István, Németh Kálmán, Sebestyén Géza. Szappanos Gyula és mások. A párttagok szívélyes üdvözlését Légrády István tolmácsolta és kiemelte, hogy Veterany Viktor dr. mindenkor önzetlen odaadással és nehéz időkben szolgálta a magyarság érdekeit és arra kérte, hogy ezzel a törhetetlen munkakedvvel vezesse a jövőben is a magyarságot, amely minden körülmények között és minden időben híven kitart mellette.

Veterany Viktor dr. megköszönte az üdvözlést és biztosította a megjelenteket, hogy ezentul is éppen olyan őszintén fog a magyarságért dolgozni, mint eddig. Ha voltak a múltban sikerei, azokat nem tekintí saját érdemének, mert azok csak úgy voltak elérhetők, hogy a párt vállaltve dolgozott vele és azért kéri ezt a támogatást a jövőben is.

A LIRA IS ZUHAN. Zürichből jelentik: Az olasz lira áresése katasztrófális méretet öltött. A 16.20 jegyzés a háboru kitörése óta új mélypontot jelent az olasz valuta történetében.

Szalmakalapok toilkönnyü nyári szörkalapok, sportsapkák, állandóan a legújabb Weismayr-nál Timisoara

Izgalmas jelenet

a temesvári járásbíró előtt

Temesvár, július 29.

A temesvári járásbírószékén tegnap szokatlan jelenet játszódott le. A történet hőse egy temesmegyei özvegy földbirtokosnő, akinek számos peres ügye az utóbbi évek folyamán erősen foglalkoztatta a temesvári bíróságokat. Az özvegy pereinek javarészt elvesztette, ami miatt bizalmatlanná vált régi ügyvédjével szemben és más ügyvédhez fordult. Az igazság azonban az új ügyvéd dacára is az ellenfél javára billent és az özvegy úgy érezte, hogy az új fiskálisában is csalódott. Tegnap a temesvári járásbíró előtt ismét elvesztett egy pert, mire idegesen, heves, taglejtések közepette nekitámadt az ügyvédjének:

— Maga gazember, szélhámos...
A hangos jelenetnek a bíró vetett véget. Az esetnek folytatása lesz a büntető járásbírószékén, ahol a becsületében megsértett ügyvéd feljelentést tett kliense ellen.

Olcsobb lesz

a disznóhús és a zsir

Temesvár, július 29.

Emlékeztetés, hogy a temesvári hentesek és mészárosok mozgalmat indítottak a maximális árak felüggesztése és a szabadkereskedelem helyreállítása érdekében. Az ügy a kormány előtt van, ahonnan a beadványra még nem érkezett válasz. Arad város tanácsa — egy a temesvári városi tanácshoz intézett átirata szerint — a szabadkereskedelem mellett foglalt állást. Temesmegye állandó választmánya is foglalkozott ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy amennyiben a maximális árak Temesvárott megszűnnek, úgy azokat a megye területén is megszüntetik és szabaddá teszik.

Addig is azonban, amíg ez a kérdés elintézését nyer a kormánynál, Temesvárott a maximális árak rendszere marad érvényben. Tegnap délután az ármegeállapító bizottság ülést tartott, hogy az augusztusi maximális árakat megállapítsa. Ezen a gyűlésen megjelentek a husiparosok megbízottai is, akiknek nevében P. Sica Sándor kijelentette, hogy tekintettel a sertésárak hanyatlására a hentesek a sertéshúst és a zsírt olcsóbban tudják adni. A sertéshús árai az eddigi kilónkénti 46 és 48 lei helyett 42 és 44 leiesek lesznek, a zsir kilója pedig 66 lei helyett 60 leibe fog kerülni. Ugyancsak olcsóbb lesz a bányahús is, amely kilónként az eddigi 28 és 30 lei helyett 26 és 28 leibe fog kerülni. Ezzel szemben a marhahús és borjúhús árai az eddigi maradtak és pedig 36 és 38, illetve 46 és 48 lei kilónként. Az ármegeállapító bizottság ezekhez az árakhoz hozzájárult.

Az ármegeállapító bizottság az augusztusra megállapított árakat az állandó választmány elé terjeszti, amely azok fölött péntek délután tartandó ülésén dönt.

A KIVITELI ILLETÉKEK LESZÁLLÍTÁSA. Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnapi ülésén hozzájárult a buza, repace, kender, napraforgó és mindazon gabonaművek kivitelének leszállításához, amelyek mai ekszport illetékei va-gononként több mint tíz font sterling. Az illetékeket a jövő héten állapítják meg. Elhatározták egyben, hogy a gyümölcsfélék ötven százalékos büntetőtarifáját csökkentik. A kivénhedt lovak kivitelét illetéket ötezer leiről kétezer leire szállították le darabonként, a higan, alpakka, akkumulátorok és villanykörték kivitelét pedig megszüntették az illetékek alól.

A reménység kikötőjéből csalódottan tértek vissza, akik felültek a hazug ígéreteknek

Temesvár, július 29.

Lapunk tegnapi számának leplező cikke, amelyben egy három év előtti amerikai utlevélszalásról rántottuk le a leplet, nagy feltűnést keltett. Számosan vannak Temesvárott is, akik a hazug ígéretnek hitelt adtak és megtakarított garasaitk adták oda, hogy nagy-nehezben Hamburgig eljussanak és a remény kikötőjéből csalódva térjenek haza. Dogariu Szevért tegnap kihallgatta Safirescu vizsgálóbíró és kihallgatása után elrendelte az előzetes vizsgálati fogságot. Bebizonyítottak látszik, hogy Dogariu Szevér bukaresti ügynökökkel és kijárókkal összejátszva átlag huszezer leiert szerzett amerikai utlevelet a ro-

mán nemzetiségű állampolgároknak. Tekintettel azonban arra, hogy vizumot nem tudtak Bukarestben szerezni, az áldozatokat Budapestre és Hamburgba dirigálták, de ott sem sikerült az amerikai vizum elnyerése. Nyilvánvaló, hogy az áldozatokat azért volt szükséges braillai, bukaresti és más regáti városok lakói gyanánt feltüntetni, mert egy 1923. évi belügyminiszteri rendelet szigorúan megtiltotta, hogy erdélyi és bán-sági román embereknek amerikai utlevelet adjanak. A bűnügy szálai Bukarestbe vezetnek és szenzációs részleteket ígér még. Safirescu vizsgálóbíró a titokzatos és körülményes ügyben a legszigorubb vizsgálatot indította meg.

Bicskával kezében aludt egy betörő, mikor a temesvári rendőrség elfogta

Temesvár, július 29.

Többször foglalkoztunk már azzal a betöréssel, amelyet mintegy két hét előtt Buziáson Kucsera Antal postatiszt házában követtek el, amikor a tettesek körülbelül ötven ezer lei értékű különböző holmit vittek magukkal. A tettesek közül elsőnek Petrik Istvánt fogták el, tegnapelőtt pedig kézre került Pozsgaic Iván valjevói születésű, Romániából kitiltott pincér, aki szintén résztvett a betörésben.

A rendőrség már elejétől fogva tudta, hogy a betörésben Faber József huszonhárom éves büntetett előéletű napszamos is résztvett, azonban Faber idejében megsej-tőzt a rendőrség elől. Faber József legutóbb egy lopásért rája mért büntetését töltötte ki a temesvári ügyészségi fogházban, ahonnan azonban megszökött, az egyik téglagyárban kocsisnak állott be, köz-

ben pedig betörésekben vett részt. A buziási betörés után Faber József, akit társai maguk között cícsáknak hívnak, eltűnt Temesvárról.

Gutu Athanász rendőrkomiszár tegnap bizalmas uton arról értesült, hogy Faber József az aradi vonattal Temesvárra érkezett és a gyárvárosi szállók felé vette útját. Gutu komiszár Calin, Boldureanu és Ardeleanu detektívek kíséretében keresésére indult és reggel meg is találta, amint a szabadban egy diófal alatt aludt. Alvás közben nyitott kést tartott a jobbujjában, valószínűleg azért, hogyha álmában meglepnék, mindjárt védekezhessék. A detektívek óvatosan körülfogták, aztán pedig megragadták. Gutu Athanász ki-csavarta kezéből az éles kést és utána Fabert beszállították a rendőrségre. Azt állítja, hogy elalvása előtt evett és azért maradt a kés a kezében. Kihallgatása most van folyamatban.

Elsodorja a francia kormányt

a drágasági hullám és a gyarmati hadsereg döntő veresége

Páris, július 28.

Tegnap éjjel a francia kamarában bizalmat szavaztak ugyan a Poincaré-kormánynak, azonban a lakosság körében óriási az elkésere-dés és kétséges, hogy ezen elke-seredés közepette a kormány meddig tarthatja magát. Poincaré ugyanis egész sereg javaslatot nyújtott be, amelyek közel ötven százalékkal fogják megdrágítani az életet Franciaországban. A kormány felhatalmazást kért, hogy különböző takarékosági rendszabályokat rendeletileg léptethessen életbe.

Ezt azzal kezdik, hogy több állami hivatalt teljesen megszüntetnek, néhányat pedig egybeolvasztanak. Az állandó jellegű illetékek helyébe az érték szerint progresszive emelkedő illetékek lépnek. Az összes állami monopolekkek, továbbá a posta, táviró és vasút

jelentékenyen megdrágulnak.

Felemelik a szeszcsomagokat, az ásványvizet, az autómobil adót, a hajózási adót és a forgalmi adót. Új kiviteli illetékek lépnek életbe, amelyek a közfogyasztási cikkek és a luxus cikkek egyaránt

sujtják. Felemelik a vámokat, az örökösödési adót és a mezőgazdasági termelés adóját, valamint a kereseti adót és a bányatulajdon adót. Ezzel kapcsolatban az állami tisztviselők fizetését és a katonák zsoldját

szintén felemelik.

A kamara pénzügyi bizottsága már tegnap kezdte tárgyalni a pénzügyi javaslatokat, mert a kormány szeretné, hogyha a pénzügyi vita a kamarában már pénteken megindulhatna.

Az ellenzéki sajtó kuruzslásnak minősíti és pillanatnyi injekciónak mondja Poincaré programját. Megnehezíti a kormány helyzetét, hogy Szíriából a leglesújtóbb hírek érkeznek. A felkelők mindenütt győzedelmesen haladnak előre.

A franciák veresége

Szíriában sokkal nagyobb, mint azt eleinte gondolták. A druzok tizenhatórás ütközetben teljesen megsemmisítették a francia offenzív hadsereget és visszavonulása útját elzárták. A viszályzó franciákkal együtt álrühába öltözött druzoknak sikerült behatolni Damaszkuszba, ahol Vignet ezredes hadosztályát felkoncolták és

az ezredest magát is megölték, Londoni jelentés szerint

a felkelők meggyilkolták

a szíriai kormányzót is.
A súlyos gazdasági helyzetet még jobban megnehezíti az, hogy a francia egyesült bányász szövetség augusztus kilencedikére általános sztrájkot tervez, hogy az angol sztrájkolókat bérharcukban támogatassa. A többi munkásszervezetek a kormány intervenciója folytán nem akarnak csatlakozni a mozgalomhoz és így nincs kizárva, hogy az

általános sztrájk

abbamarad és csupán a bányászok munkabeszüntetésére fog szorítkozni. Ezzel kapcsolatos valószínűleg az is, hogy míg a frank Zürichben a Poincaré-kormány kinevezésének hírére emelkedni kezdett, tegnap hatvanöt ponttal esett.

A munka hősei

akik hivatásuk áldozatai lesznek

Temesvár, július 29.

A munkás, aki a köz érdekében végzett munkája közben megsebesült, éppen olyan hős, mint a katoná, aki a háboruban szerez sebet. Tisztelettel hajlunk meg a munka sebesültjei előtt és feltámad bennünk a vágy, hogy a gyárak be-rendezeit sikerüljön olyan tökélyre emelni, hogy a sérülések mentől ritkábban fordulhassanak elő.

Mangelusz Aladár huszon-négy éves munkás a Krausz és Társa cég bórgyárában dolgozott. A jobb keze belekerült a simító-gépbe, amely négy ujjának felét levágta. A mentők első segélyben részesítették, azután pedig a kórházba szállították.

A Compressor temesvári vas-gyárban Rácz István tizenhat esztendő tanone a köszörűgép-nél foglalatokodott, miközben balkeze valahogyan belejutott a gépbe. A gép két ujját levágta. A mentők őt is a kórházba szállították.

Lupu Sándor Reiber István beton- és aszfaltvállalkozónak munkása azzal volt elfoglalva, hogy a raktárból cementzsákokat hordott ki. Mikor egy magasban álló zsákot akart leemelni, az a nyakára esett, mire a munkás elájult. A mentők a lakására szállították.

Az egyházmegyei nyomdában — mint Karánsebesről jelenté tudósítónk — szintén súlyos baleset történt. Az egyik gépen meglazult egy csavar, melyet Sternadel Gyárfás nyomdavezető meg akart erősíteni. Az üzemben levő gép elkapta kezét, melyet teljesen összeroncsolt, alsó karját pedig több helyen eltörte. A szerencsétlen embert beszállították a lugosi kórházba, ahol valószínűleg amputálják jobb karját úgy, hogy teljesen munkaképtelen lesz.

A SZIGURANCA REFORMJA. Bukarestből jelentik: Goga belügyminiszter kijelentette, hogy a parlament őszi ülészaka elé törvényjavaslatot terjeszt a esendőség és sziguranca reformjáról.

REVIZIO ALÁ VESZIK A BANSÁGI ADÓKIVETÉSEKET. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszteriumban értekezlet volt, amelyen a pénzügyi vezérfelügyelők utasítást kaptak, hogy vegyék revizio alá az erdélyi és bán-sági adókivetéseket, mert ezek ellen számos panasz érkezett.

Első Bánáti Toronyóragyár

Tulajdonos Boling Miklós

Timisoara, Strada D. Olanescu (Kis Dózsa-u'ca 1.)

Gyárt, átalakít és javít torony- és villanyóraberendezéseket. Kérjen ajánlatot

Olcsó házhelyeket építőanyaggal részletre
Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

Hírek

Hatszázhatvanöt új ház

épül tavaly óta Temesvárott

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

— A király Vichyben. Párisból jelentik: Ferdinand király különvonaton tegnap Vichybe érkezett, ahol az összegyűlt közönség nagy lelkesedéssel fogadta.

— A bánági prefektusok tanácskozása a belügyminiszterrel. Bukarestből jelentik: A belügyminiszteriumban tegnap vette kezdetét az az értekezlet, amelyen a prefektusok vesznek részt és amely a közigazgatási szolgálat érdekében való áthelyezésekkel foglalkozik. Holnap a bánági és erdélyi prefektusokkal fog tanácskozni a belügyminiszter.

— A polgármester fogadó napjai. A főpolgármesteri hivatal értesíti a közönséget, hogy Dobosán János dr. főpolgármester magánfeleket csakis kedden és pénteken fogad és pedig délelőtt tizenegy és egy óra között.

— A radnai zarándokok hazatérése. Tegnap este tértek haza azok a zarándokok, akik szombaton indultak gyalog Radnára. Hat óra tájában mintegy ezeröttszáz zarándok érkezett a város határába, hol Fiedler kanonok nagy néptömeg élén várta és a Dom templomhoz kísérte őket. A hálaadó istentisztelet után a zarándokok hazatértek.

— Temesvár város állandó választmánya üléseit ezentúl rendszeresen minden kedden és pénteken délután négy órakor fogja tartani. Sagovici Sámuel dr. főjegyző most készíti el az állandó választmány napirendjét, amelyet a pénteki ülés elé terjeszt.

— Őszi időjárás nyáron. Tegnap délután Bruckenau és Blumenthal községek hatalmas felhőszelekadás vonult keresztül, amelyet jég-eső kísért. Mogyoró nagyságu jég esett, amely különösen a kukoricában okozott nagy kárt. Temesvárott estefelé szintén hideg őszi eső esett. A hirtelen hideggé változott időjárás állítólag az Amerikában dúló viharokra vezethető vissza.

— Áll az egyházellenes harc Mexikóban. Rómából jelentik: A vatikán értesülése szerint Calles elnök a klérus és a katolikus hívők nagyarányú ellenállása dacára augusztelsején feltétlenül életbe lépteti az egyházellenes rendeleteket.

— VÁROSOKAT PUSZTIT EL AZ ORKÁN. Newyorkból jelentik: A nyugatindiai szigeteken és Északamerika délnyugati partvidékén már napok óta hatalmas orkán dühög. San Domingó, Haiti fővárosi ugyszólván teljesen elpusztult. A kávé- és cukornádültetvények megsemmisültek. A kár felbecsülhetetlen.

A rádió részvénytársaság hazai tőkével alakul meg. Bukarestből jelentik: Egyes lapok szerint az alakulóban lévő rádió részvénytársaság idegen alapítókéval alakul meg. Erre vonatkozólag Valenuk közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy a társaság ötven millió leinyi alapítókéjéből huszmillió az államé a monopoljognak értékeléseként, tízmillió lei erejéig ugyancsak az állam járul hozzá telekkel, felszereléssel. anyaggal, huszmillió leit pedig közalírással gyűjtenek.

— Londonban tuljegyzték a magyar kölcsönt. Londonból jelentik: A magyar vármegyék kölcsönét tegnap bocsátották ki jegyzésre. A kölcsönösszeget néhány óra alatt többszörösen tuljegyzték.

Temesvár, július 29.

Temesvár városa méltán büszke lehet rá, hogy az egész országban aránylag ebben a városban folyik a legtöbb építkezés. Az 1925. évben Temesvárott építettek száztizenhárom földszintes lakóházat, tizenhat egyemeletes bérházat, két háromemeletes és ugyancsak két négyemeleteset. Ezenkívül épült hatvanhét udvari — leginkább lakásnak szánt — épület, harmincnyolc gyárépület, valamint száznegyvenhét gazdasági épület. Ezeknek az épületeknek az értéke 113,720.166 lei.

A háboru alatt

és a háboru után következett években az építkezés annyira stagnált, hogy fokozott tempó mellett is csak évek során keresztül lehet a mulasztásokat pótolni. A tavalyi statisztikával szemben éppen ezért jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy a temesvári építkezés ebben az esztendőben még nagyobb méreteken folyik, mint tavaly. Temesvárott jelenleg összesen kétszázkilenevenhét építkezés van folyamatban. Igaz ugyan, hogy ezeknek nagy része átalakítás jelentősebb tatarozás, vagy hozzátoldás, azonban

a lakórészek száma

a városban így is örvedetesen fog szaporodni. Kielégítő jelenség, hogy elsősorban a családi és földszintes lakóházak száma szaporodik különösen a külvárosokban, ahol az ilyen házak mellett kert és udvar is van. Ilyen jellegű ház ebben az esztendőben nyolcvankettő épül Temesvárott. Készülnek azonban emeletes házak is. A lakásínség így évről-évre kevésbé lesz majd érezhető.

Az egyes városrészek építkezését nézve látjuk, hogy

a Belvárosban

huszonnégy építkezés folyik. Ez a

— EGYENLŐ LESZ A TANÁROK ÉS TANÁRNÖK FIZETÉSE. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszteriumban elhatározták, hogy megszüntetik a tanárok és tanárnők fizetése közötti különbséget.

— Láng Béla újra gyakorló ügyvéd. Láng Béla dr., aki néhány esztendő előtt az ügyvédi pályáról áttért az újságírás röögös útjára és előbb a Temesvári Volksblattnál, majd a Temesvári Zeitungnál fejtelt ki értékes munkásságot, ismét megnyitja ügyvédi irodáját. Láng Béla dr. megszűnik aktív újságíró lenni, de bizonyosak vagyunk felőle, hogy az ügyvédeskedés mellett lesz alkalma, hogy közérdekű dolgokban véleményét hirlapi cikkekbe öntse.

MOZI

Belvárosi mozi: Július 29 (csütörtök) és 30 (péntek)

Apollo mozi (Gyárvaros): Július 31 (szombat) és augusztus 1 (vasárnap)

Mehalai mozi: Augusztus 3 (kedd) és 5 (csütörtök)

Egy éjszaka kalandjai

A szimpatikus H. PIEL megment 3 életet. Különösen érdekesítő a banditákkal való harc a házak tetején. Az élet-halál harcban egy tucat nő segít, kik elsőrangú boxolók. Kiegészítésül egy elsőrangú vigjáték

3 felvonásban: Monty Bnaks. A strandon.
Monopol: Concordia-film Brasov.

Jön!

A csodás francia film

A cirkusz árvája

2 részben.

Az előadások kezdete a Belv. moziban 4, 6 és 9 órakor,
a Gyárvarosi és Mehalai moziban pont 9 órakor.

Jön!

következőképpen oszlik meg: öt családi ház, két egyemeletes ház, egy kétemeletes szanatórium, egy háromemeletes ház, egy négyemeletes ház, egy garázs, egy kiosk, egy gépház, a többi javítás és átalakítás.

Legélénkebb az építkezés

a Gyárvarosban,

ahol 95 építési engedélyt kértek a várostól erre az esztendőre. Épül: huszonhárom földszintes családi ház, egy földszintes villa, egy emeletes villa, három egyemeletes ház, két kiosk, hat műhely, egy garázs, három istálló. A többi építkezés itt is átalakítás és javítás.

Az Erzsébetvárosban

összesen hetvenhárom építkezés indult meg. Ebből a javításokat, átalakításokat, toldalékokat leszámítva: tizennyolc családi ház, egy emeletes bérház, egy emeletes villa, egy emeletes műhely, négy földszintes műhely és egy garázs.

A Józsefvárosban

ötvenegy építkezés folyik. Készül hat családi ház, egy egyemeletes ház, egy emeletes raktár, három földszintes raktár, két kiosk, két műhely, egy garázs. Három földszintes házra emeletet húznak. Ötvenegy építkezést jelentettek be

a Mehalában.

Földszintes lakóház készül huszonnyc, emeletes lakóház egy, udvari lakás kettő, műhely kettő, istálló egy, raktár egy, disznól kettő.

Ha a téglagyárak téglahiánya, később pedig a lehetetlen vasúti szállítás, amely az építőanyag beszerzését megnehezítette, nem tartott volna hónapokig, akkor az építkezés még ennél is nagyobb arányokat öltött volna. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a jövő évben legalább kétszer annyit fognak építeni, mint ebben az évben.

— KÖVETENDŐ PÉLDA. Vajdahunyadról jelentik: A Magyar Párt hunyadmegyei tagozata elhatározta, hogy tizenkét tehetséges magyar ifju teljes tanítási költségeit fedezi. Hasonló állásfoglalásra felszólítják a Magyar Párt többi tagozatát is.

— A király írja alá a konkordátumot. Bukarestből jelentik: Az Adeverul római hiradás alapján tudni véli, hogy Öfelsége külföldi útja kapcsán szeptember elején ellátogat Rómába, ahol megjelenik a pápa előtt és személyesen írja alá a vatikán és Románia között létrehozandó konkordátumot.

— Villamosok karambolja. Budapestről jelentik: A nemzeti színház előtt az utkeresztvezésnél két villamos összeütközött. Az egyik villamos felborult és a benneülők közül hatan súlyosan megsebesültek.

— OROSZORSZÁGBAN KIVÉGZETT MAGYAR NÉPBIZTOS. Moszkvából jelentik: A forradalmi törvényszék tiltott bürögyletek miatt halálra ítélte Rabinovitz Józsefet, aki a magyar kommun idején közegészségügyi népbiztos volt. Az ítéletet végrehajtották.

— Fegyveres banditák az országuton. Bukarestből jelentik: A Botosani-barladi országuton fegyveres rablóbanda megtámadott egy autót, amelyen nyolc kufos ült. A rablók az utasokat teljen kifosztották és egy tanítót, aki megkísérelte az ellensegülést, véresre vertek.

— A kuriai bírák fizetésemeleése. Bukarestből jelentik: Az igazságügyminiszter elhatározta, hogy a semmitöszéki bírák fizetését jelentékenyen felemeli, mert a járandóságok alacsony volta miatt a legkiválóbb jogászokat nem tudja kinevezni semmitöszéki bírákká.

— Bacher újra vizsgálati fogoly. Budapestről jelentik: Bacher a Viktoria koncert letartóztatott igazgatója szabadlábra helyezését kérte. A bíróság betegsége való tekintettel a kérelemnek helyt is adott, azonban most a vizsgálóbíró elrendelte újból a vizsgálati fogságot Bacher ellen.

— Olcsó kölcsönt ígértek cimen néhány nap előtt megirtuk, hogy két ur járta végig a kiskereskedőket és kisiparosokat, akiknek olcsó kölcsönt ígértek. Információink, amelyeket a Kispolgári Szövetségtől kaptunk, a helyzet félreismeréséből tévesen tüntették fel az esetet. A cikkben jelzett két ur megjelent szerkesztőségünkben, ahol okiratokkal igazolták megbízatásuk jogosságát. A rendőrprefektúra, mely ebben az ügyben vizsgálatot tartott, szintén igazolták az adatok valódiságát.

Rádiókészülékeket díjmentesen verifikáltatunk

— Csak egy munkásház épül az idén. Megirtuk annakidején a városnak azt a dicsérendő tervét, amellyel a munkáslakások ügyét megoldani kívánja. A város tervbe vette, hogy öt nagy munkásházat épít, amelyek mindegyikében tíz-tíz lakás lesz. Sajnos, ezt a szép tervet ebben az esztendőben csak részben lehet megvalósítani. Miután elegendő pénz nem áll rendelkezésre, a belügyminiszterium pedig nem járul hozzá a városi költségvetés megváltoztatásához, a város ebben az esztendőben csak egy munkásházat épít. A többi négy háznak az építését felveszik a jövő évi költségvetésbe és 1927-ben okvetlenül megépítik azokat.

— Komplikálódik a tejközpont ügye. Megirta a Déli Hírlap, hogy egy tejtermelőkből álló konzorcium ajánlatot tett a városi tejközpontnak bérbevitelére. A város állandó választmánya foglalkozott ezzel az ajánlattal és ugy határozott, hogy a kérdést tanulmányozás végett kiadja a gazdasági bizottságnak. A gazdasági bizottság még ezen a héten megtárgyalja az ajánlatot és az ajánlattevőkkel is érintkezésbe lép, azután pedig az eredményről beszámol az állandó választmánynak. Némileg komplikálja az ügyet az a körülmény, hogy a városi tanács hetek előtt már elfogadta egy svédországi cégnek a tejközpont új gépeinek szállítására vonatkozó ajánlatát. Amennyiben a belügyminiszter az árlejtéshez hozzájárulna, ugy a konzorciumnak, amely különben is modern berendezés felszerelésére kötelezi magát, vállalnia kell a céggel szemben a város megállapodását.

* BÉRAUTÓK preciz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók eladása és vétele.

— A rónáciak panasza. Ismertettük azokat a panaszokat, melyek a rónáci lakosság részéről az ottani utak rossz állapotáról ismételt elhangzottak. A rónáciak most panaszukat terjedelmes memorandumba foglalva betérjesztették a polgármesteri hivatalhoz. A memorandummal az állandó választmány legközelebb foglalkozik.

— Autó a cirkusz nézőterén. Nagybecskerekéről jelentik: Tegnap este majdnem halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a városban vendégszereplő cirkuszban. A műsor egyik száma egy artista produkciója, akinek testén estéknént egy nyolc üléses autó halad keresztül. Tegnap este a cirkusz kis nézőterén az autó tulságosan közel került a korláthoz, mire a soffőr zavarában fékezés helyett a legnagyobb sebességre állította be a kocsit. Az autó a köröndről a korláton keresztül berobogott a rendőrségi páholyba. A benne ülők szerencsére csak kisebb sérüléseket szenvedtek.

— A mulatók erdészlegény. Tegnap délután a józsefvárosi Imperiál szálloda szobaasszonyától a fővaneiz János nadrágit erdészlegény ellopta annak egy vaskazettáját, amelyben huszonegyezer lei volt. A szobaasszony feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek folyamán Funariu György gyárvárosi rendőrőrmester a Török Császár kávéházban letartóztatta Hovanetzet, aki a pénz egy részét már elmulatta. Átkísérték az ügyészség fogházába.

— Gyilkos cirkuszigazgató. Szabadkáról jelentik: Brand Ferenc huszonegy éves cirkuszigazgató 1920-ban Temerin községben meggyilkolta Ritter János temerini lakost. A gyilkos akkor elmenekült. Két hét előtt Brand cirkusztársulatával a bácskai Sid községben ütötte fel tanyáját. Felismerték és le akarták tartóztatni, de Brand elmenekült, otthagya cirkuszt, lovakat, ponyvát, felszerelést, sőt még törvénytelen feleségét is. Elrendelték körözését.

Pályázat!

A Bánsági és Erdélyi Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíjgyulete az egyesület humánus és emberbaráti célját kellőképpen kifejező művészies szimbólumra ezennel

nyilvános pályázatot

hirdet s felhívja a pályázni szándékozókat, hogy műveiket lezárt borítékban legkésőbb f. évi augusztus hó 25-ig nyújtsák be az egyet Ormós-utca 14. számú irodájában.

A pályamű közelebbi feltételei, valamint az elkészítendő pályamű körvonalai ugyanitt tudhatók meg.

A beérkezett pályaművek felett egy erre hivatott zsűri fog dönteni.

A legjobb három pályamű díjaztatik. I. díj 2000, II. díj 1000, III. díj 500 lei.

Timisoara, 1926 július 27.

Dr. Láng Béla s. k. Dobos János s. k. elnök. ügyv. titkár.

— Itélkeztek a szovjetkémek fölött. Bukarestből jelentik: A tighinai szovjet kémszervezet ügyében a bíróság tegnap hozta meg ítéletét és három vádlottat öt évi kényszermunkára, a többieket pedig három évi kényszermunkára ítélte.

— Az elcsapott csapos betört. Megirtuk, hogy a Ferdinánd-étterem két főpincérének házipénztárát valaki ellopta. A gyanu Ar de Lean Péter nevű elcsapott csaposra irányult. Felkutatták Ardelean Aradon lakó feleségét, akinél megtalálták a lopott pénz egy részét, valamint a hiányzó értéktárgyakat. Az elcsapott csapos után, aki állítólag a Zsilvölgyben rejlik, tovább folyik a nyomozás.

— A pincér betörő. Hüpf János pincér feljelentést tett a rendőrségen, hogy az erzsébetvárosi Korona-utca 16. számú lakásából ismeretlen tettesek huszezer lei készpénzt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

* Akár esik, akár nem, délelőtt menjen el tiszorázni Máthé Antal vendéglőjébe, ahol izletes ételek és jó italok várják. Ne feledje el, hogy ez a vendéglő az iparosok székházában van, Belváros, Jenőherceg-utca 20. szám alatt.

* Finom női filckalapok és Silkna kalapbársony legelőnyösebb N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyárépületben József-tér (Kütt-tér) 12.

S. O. S.

Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás Budapesten

1926 május 15–augusztus 25-ig

50% menetjegy-kedvezmény, felvilágosításokkal Temesvár

kizárólagos képviselője a

„Birdev“ utazási iroda

szolgálat, I., Str. Avram Iancu 4. Telefon 8–02.

IV., Str. I. C. Bratianu, Birdev-kioszk. Telefon 13–83.

Ugyanott kaphatók a „Gondnélküli utazás Budapestre“ füzetek is.

„FARMODONT“ POCKRÉM

Leipzig Messe

die größte Messe der Welt:

11.000 Aussteller aus 21 Ländern
160.000 Einkäufer aus 44 Ländern

Herbst 1926:

29. August bis 4. September

Auch für Sie lohnt sich der Besuch!

Nähere Auskunft gibt Ihnen:

über Sonderzug von Budapest bis Leipzig mit direkten Wagen II. u. III. Klasse zu 33% Fahrpreismässigung, Besorgung der kostenlosen deutschen Visums, etc. der ehrenamtliche Vertreter des Messamts

Herr Eugen v. Angerbauer
Timisoara, I. Str. Gen. Praporgescu 3

und das
LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG

Siessen

megvásárolni a MOCIANU-féle vasúti nyári menetrendet, mert nagy kelendősége miatt fogytán van és annak hiányában vonatjáról

lekésik

Ára 40 lei. Kapható mindenütt.
Kiadó: „HERMES“ Cluj, Str. Radu 4.

Egy kisebb

kőjaratu sómalom

3 métermázsa óránkénti őrölőképességgel, garantált jó, üzemképes állapotban eladó. Erhardt Miklós gépjavitó műhelye, IV., Hunyadi-ut 47

Valódi turkesztán

dinnye

nagy választékban kapható

Németh György-nél

IV., Kossuth Lajos-utca 21.

Értesítés!

Tudomására hozom tisztelt ügyfeleimnek, hogy ügyvédi irodámat a régi helyiségben Temesvár-Belváros, Strada Cosbuc (Petőfi-utca) 2, Domptemplom mellett újból megnyitottam.

Teljes tisztelettel:

Dr. Láng Béla

ügyvéd

Telefon: 665

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos kedvezmény. Díj előre fizetendő.

Laboráns felvétetik. Sárga gyógyszerár Erzsébetváros, Telekház-tér.

Motorok:

gyárilag javított, kifogástalan karban azonnal szállíthatók, 80 HP. Benz-gyártmányú szivógázmotor, 55 HP. Koch-gyártmányú szivógázmotor, 50 HP. Langen és Wolff-gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Skoda-gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Corona-gyártmányú, kétütemű nyersolaj motor, 16 HP. Grossley-gyártmányú benzínmotor.

Gőzgépek:

70 HP. compand condensatoros Podvinetz és Heissler-gyártmányú félstabil, 40 HP. MÁV-gyártmányú magasnyomású félstabil, 35 HP. Wolf-gyártmányú comcaud félstabil.

Malomgépek:

2 db. Ganz hengerek, dupla hengerekkel, 600×290 mérettel, 2 db. nagy teljesítményű Schekk-féle lisztkeverő, 1 db. síkszita, 2 db. Radialszita, 1 db. tarár, 1 db. Rebdtabel, 1 db. egyjáratu 36" malom, 1 db. kétjáratu 36" malom. Érdeklődőknek készséggel szolgál árajánlattal FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyára Timisoara.

Tanuló fiu felvétetik Reichard kárptosnál, Rezső-utca 13. Tel. 22–13.

Két egymásba nyíló butorozott szoba, konyha és speíz kiadó augusztus 1-re, esetleg butor nélkül is. Gyárváros, Nyár-utca 28 szám.

Ingyen kapható építéstől visszamaradt tiszta föld, Rezső-utca 13. Telefon 22–13.

Eladó ház az Erzsébetvárosban cca 700 m² területtel, azonnal beköltözhető lakással, gyümölcsös, jutányos árban. Étekezés IV., Uri-utca 5, ügyvédi iroda telefon 23-88.

Feil Ferenc munkakönyve, keresztlevele, piros igazolványa, egyéb iratokkal kedden délelőtt a Gyárvárosban a remiztől a Kossuth-térig elveszett. Kértek a becsületes megtaláló a villanytelepen adja le.

Kifutófiu vagy leány felvétetik. Papirus, Jenőherceg-utca 18.

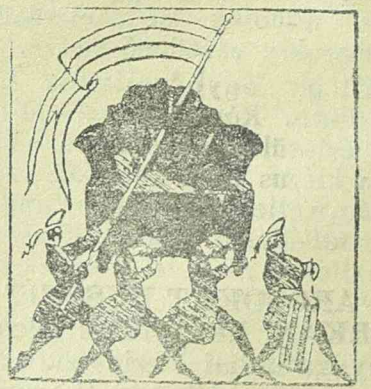
Női modellekajpok

óriási választékban, meglepő olcsón Covinka Somborác-nál Józsefváros, Uri-utca 4.

A mentők nagy nyári mulatsága

vasárnap, augusztus hó 15-én lesz megtartva a

Vadászerdőben

Reichard Gyula

műbutor-kárptos

Timisoara III. Rezső-utca 13

Telefon 22-13

Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben.

Ön kidob egy csomó pénzt, ha uiságotvasó és nem fizet elő a Déli Hirlapra, amelyet csaknem ingyen kap meg mindennap házhoz szállítva. Mert hatvan leiert havonként élvezet olvasni egy lapot, mely legelsőként hozza az összes bel- és külföldi híreket